

Rip Kirbi™

*prvi savremeni detektiv
sabrane epizode*

1956 šestu tom 1958

JOHN
PRENTICE

Čarobna
knjiga

Biblioteka
OLOVKA, TUŠ I PERO
Br. 35

UREDNIK
Borislav Pantić

IZVRŠNI UREDNIK
Darko Tuševljaković

RIP KIRBI™
ŠESTI TOM 1956–1958.

CRTA:
Džon Prentis

PIŠE:
Fred Dikenson

COPYRIGHT © 2015 King Features Syndicate,
Inc.™ Hearst Holdings, Inc

COPYRIGHT © 2015 za ovo izdanje Čarobna knjiga

NASLOV ORIGINALA
Rip Kirby™, 22.10.1956 – 1.11.1958.
John Prentice

PREVELA SA ENGLESKOG:
Zvezdana Šelmić

IZDAVAČ:
Čarobna knjiga, Beograd

ZA IZDAVAČA:
Borislav Pantić

PLASMAN:
021/439-697

LEKTURA:
Nevena Bojičić i Tamara Jovanović

KOREKTURA:
Nevena Bojičić

PRELOM I PRIPREMA ZA ŠTAMPU:
Čarobna knjiga

DIZAJN:
Dragan Bibin

ŠTAMPA:
Rotografika, Subotica

CIP - Каталогизacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd

741.5

ЦОН, Прентис

Rip Kirbi : prvi savremeni detektiv : sabrane epizode. Tom 6, 1956-1958 / [cрта Džon Prentis ; piše Fred Dikenson ; prevela sa engleskog Zvezdana Šelmić]. - Beograd : Čarobna knjiga, 2015 (Subotica : Rotografika). - 144 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Biblioteka Olovka, tuš i pero ; br. 35)

Prevod dela: Rip Kirby, 22. 10.1956 - 1.11. 1958. / John Prentice. - Podaci o autorima preuzeti iz kolofona. - Str. [5-12]: Bilo je sasvim logično da dobije Ripa Kirbija / Brajan Voker.

ISBN 978-86-7702-439-0

1. Дикенсон, Фред [аутор]

COBISS.SR-ID 219499020

Nijedan deo ove publikacije, kao ni publikacija u celini, ne sme se reprodukovati, umnožavati, preštampavati niti u bilo kojoj drugoj formi i bilo kojim drugim sredstvom prenositi ili distribuirati bez odobrenja izdavača. Sva prava za objavljivanje ove knjige zadržavaju autor i izdavač prema odredbama Zakona o autorskim pravima.

Sadržaj

epizoda 1
SLUČAJ DŽONIJA PUCE
22. 10. 1956 - 16. 2. 1957.

13

.....

.....

34

epizoda 2
**DEVOJČICA KOJA JE
VIKALA: „VUK!”**
18. 2. 1957 - 25. 5. 1957.

.....

epizoda 3

**VI I VAŠA
RADIOAKTIVNOST**
27. 5. 1957 - 10. 8. 1957.

51

.....

.....

65

epizoda 4
SIRENINE VEŠTE RUKE
12. 8. 1957 - 7. 12. 1957.

.....

epizoda 5

POZITIVNI NEGATIV
9. 12. 1957 - 8. 2. 1958.

86

.....

.....

97

epizoda 6
PRINCEZA I BISERI
10. 2. 1958 - 14. 6. 1958.

.....

epizoda 7

KOD KUĆE JE NAJGORE
16. 6. 1958 - 23. 8. 1958.

119

.....

.....

132

epizoda 8
PROČITAJ ME
25. 8. 1958 - 1. 11. W1958.

Lenard Star čestita Džonu Prentisu, svom dobrom prijatelju, kada je 1966. dobio Nagradu Nacionalnog udruženja crtača stripova za najboljeg crtača stripa u nastavcima, za rad na Ripu Kirbiju™.

„Bilo je sasvim logično da dobije Ripa Kirbija™“

BRAJAN VOKER

Kada je tek stigao u Njujork, krajem četrdesetih godina, Džon Prentis je počeo kao slobodnjak, ilustrujući palp časopise i knjige. Ubrzo je otkrio da može više zaraditi radeći na stripovima. „Odjednom sam uspevao da zaradim po sto dvadeset pet dolara, za razliku od ranijih šezdeset“, rekao je uredniku *Kartunist profajlsa* Džadu Herdu 1969. „Utvrdio sam da je rad na stripovima produktivan posao i da, što više radiš, više zarađuješ, pa sam navalio i baš sam dosta radio na tome. Ipak, u isto vreme sam crtao i naslovnice za časopise, jeftine ilustracije i tako te stvari.“

Džon Prentis i Lenard Star su se prvi put sreli dok su radili kao strip-crtači u Njujorku početkom pedesetih godina. „Povremeno smo se sretali kao kolege crtači“, seća se Star u intervjuu za ovo izdanje. „Nismo se družili. Nismo se baš dobro poznavali.“ Obojica su živeli na Long Ajlandu, a Lenard kaže da je jednom prilikom svratio u Džonovu kuću u Sjosetu da bi, pre odlaska svojoj kući u Senterportu, ostavio neke crteže. „Već sam poznao Džonija, ali sad sam upoznao i njegovu ženu Mardž i sina Džonija [Džon Frenklin Prentis III, rođen u Bruklinu 1948].“

Izdavači stripova povremeno su pravili „inventar“ kako bi sortirali i raščistili sve predate stripove. To je značilo da crtači nekoliko nedelja neće dobijati nove zadatke. Urednici im nisu govorili koliko dugo će čekati nov posao jer nisu želeli da oni odu kod drugih strip-izdavača. Pošto su bili stare kuke i znali kako stvar funkcionise, Džon i Lenard su upravo to učinili i na kraju su uspeali da rade strip-table za većinu velikih izdavača stripa.

Neki crtači su radili kod kuće, a neki su odlazili u atelje ili „radionicu“, gde su sedeli za crtačim tablama, rame uz rame s drugim crtačima. Lenard Star je 1942, dok je još pohađao Prатов institut, počeo da radi kao slobodnjak za *Faniz, ink. (Funnies, Inc.)*. „Hteo sam da vidim mogu li da se probijem u DC, pa sam svratio do njih u pauzi za ručak. Rekli su mi

da odem u proizvodnu sobu, gde je stajalo mnoštvo crtačkih tabli, i da sačekam da se svi vrate s ručka. Na jednoj tabli su bile fantastične skice za *Osvetnika (The Vigilante)* Morta Meskina. Gledao sam ih sav ošamućen i nisam ni otvorio svoj portfolio. Okrenuo sam se i izašao.“

Sredinom pedesetih godina, i Džon i Lenard su prošli kroz razvode. Kod Džona je zahtev podnela žena jer je, prema Lenardovim rečima, Džon rekao „da stalno radi a ne zarađuje dovoljno. To nikome nije odgovaralo.“ Prentis je kasnije ispričao Staru da je, između ostalog, zvuk oštrenja olovaka na šmirgl-papiru njegovu ženu „izbezumljivao“.

Oko 1955. godine, dvojica crtača su odlučila da postanu cimeri u stanu na Menhetnu. „Jedan od razloga bilo je to što smo obojica bili bez novca. Zbog razvoda smo obojica ostali švorc“, objašnjava Lenard. „Našli smo zgodan stančić koji je bio taman dovoljno velik. Zgrada je bila lepa i sobe visoke, ali nije bilo klima-uređaja. Leti smo obojica sedeli i crtali u gaćama, s ventilatorom nameštenim da duva preko činije s ledom, samo da nam znoj ne bi kapao na crtaću tablu.“

Osim rada na stripovima, obojica su povremeno radila za *Džonston i Kušing*, agenciju specijalizovanu za strip-reklame i komercijalne ilustracije. Izdavali su reklamne stripove za mnoge kompanije, na primer za *Ford, Dženeral motors, B. F. Gudrič, Dupont, Vestinghaus, Norelko* i *Dženeral mils*.

Tom Šojer, koji je pomagao Lenardu u radu početkom pedesetih godina, vratio se sa odsluženja vojnog roka u Koreji i otkrio da njegov nekadašnji poslodavac sada radi za *Džonston i Kušing*. „Odjednom, umesto da od strip-izdavača dobija po trideset pet dolara po tabli, dobijao je po trista dolara od agencije *Džonston i Kušing*“, seća se Šojer. Lenard je posavetovao Toma da se uvežba u crtanju „lepih devojaka i momaka, jer oglašivači to žele“.

Sten Drejk, autor stripa *Julija Džons*, koji je izlazio kod *King fičersa* od 1953, takođe je radio za *Džonston i Kušing*. „On je bio as među nama ilustratorima“, seća se Lenard.

Jedna od prvih palp naslovnih strana Džona Prentisa. Ovaj broj Fizikal kalčera objavila je kuća Bernar Makfejden u januaru 1949. Naslov knjige koju devojka drži odnosi se na Šmua, novog junaka u sezoni 1948/1949. stripa Li'l Abner crtača Ala Kapa.

„Kad bi Sten nacrtao domaćicu pored frižidera, videlo se koliko ona obožava taj aparat, i to je prosto bilo nešto erotsko.“

U Džonstonu i Kušingu su svojim crtačima davali mogućnost da rade u prostorijama agencije, na Menhetnu. To je imalo izvesnih prednosti. Osim što su dobijali besplatan pribor i materijal, bili su na licu mesta kad bi se pojavio neki hitan posao. „Radili smo svoje nezavisne projekte na njihovim crtačim tablama, ali, ako bi se pojavio posao za Džonston i Kušing, morali smo odmah da ostavimo svoje poslice“, kaže Gil Foks, koji se pridružio agenciji posle rata. „Ipak, imali smo besplatan prostor za atelje.“

Lenard i Džon su odlučili da rade u svom stanu i često su „pokrivali“ jedan drugog za pojedine poslove. Lenard se seća: „Al Stensel [umetnički direktor u agenciji Džonston i Kušing] bi pozvao da pita kad ću doneti neki rad s kojim kasnim, a ja bih stajao pored Džona i slušao kako on objašnjava Alu da sam pre deset minuta otišao da mu odnesem završen rad. Stensel bi dreknuo: 'Nemoj tu da mi izmišljaš! Znam da on stoji pored tebe!'“

Drugom prilikom bila je vrela, teška noć i obojica su se doslovno preznojavali nad crtačim tablama. Oko tri ujutro, Džon je radio na velikoj ilustraciji nuklearne podmornice. Zazvonio je telefon i on se javio. Bio je to advokat njegove bivše žene, koji je tražio da joj poveća alimentaciju. Džon je prvo tvrdio da nema više novca, ali na kraju se predao i rekao da će videti šta može da učini. Spustio je slušalicu, žalosno pogledao Lenarda i uzdahnuo: „Kako došlo, tako otišlo.“

Živeći i radeći u tom malom prostoru, njih dvojica su postali bliski prijatelji i to su i ostali do kraja života. Jednog dana je Den Bari, koji je crtao *Flaša Gordona*TM za *King ficers*, došao i rekao im za veliki stan zapadno od Central parka koji se nudi za izdavanje. Odlučili su da se sva trojica presele u taj veći prostor.

U novom stanu je svako od njih imao svoju sobu, trpezariju su pretvorili u atelje, a dnevnu sobu su često koristili za fotografisanje. „Stalno smo pravili zabave“, seća se Lenard. „Bili smo mladi, tridesetogodišnjaci. Izlazili smo

učetvoro i ušestoro. Bili smo toliko naviknuti da mnogo radimo da smo znali kako da najbolje iskoristimo slobodno vreme.“

Lenard je strašnu vest o pogibiji Aleksa Rejmonda u automobilskoj nesreći čuo ubrzo pošto se desila, 6. septembra 1956. Teks Blejzdel, nekadašnji pomoćnik, telefonirao mu je u stan kraj Central parka i rekao mu da očekuje poziv od Silvana Bajka, urednika u *King fičersu*, koji traži novog crtača da nastavi s *Ripom Kirbijem*TM. Lenard je jedan dan nedeljno posvećivao razvijanju ideja za nove stripove u nastavcima i poslao je Bajku pet predloga, pa je urednik dobro poznao njegov stil. Lenardova omiljena ideja bio je strip u kojem je glavni junak lekar misionar. „Dosta sam istraživao Svetsku zdravstvenu organizaciju i Ujedinjene nacije. U stripu je bilo lokalnih likova, egzotičnih devojaka, a bila je tu i sve popularnija tema raznih bolesti.“

Razvio je i kriminalistički strip o mladoj glumici. „Kad god bih mu pokazao nešto od toga, Silvan je odgovarao: 'Već imamo nešto slično, ali sledeću ideju svakako prvo donesi

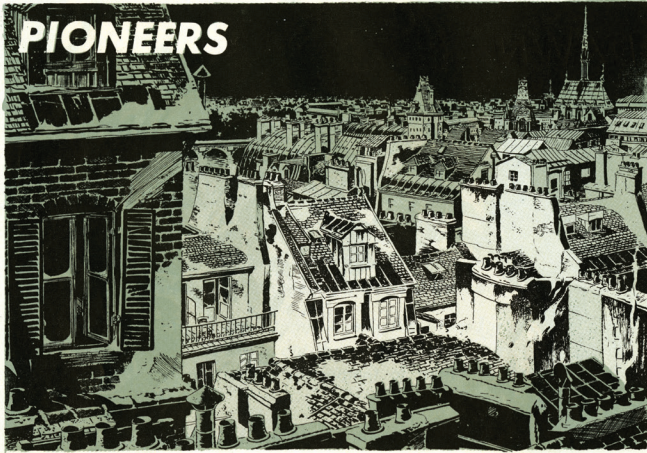
meni.' Posle petog puta, moja sledeća ideja je bila da sve što imam odnesem u Čikago *tribjun* – *Njujork njuz sindikejt*. Njima se dopao strip *Na pozornici* (*On Stage*), ali ipak je trebalo da čekam da odluče.“ Dve ili tri nedelje kasnije, Lenard je i dalje čekao odgovor od njih, i tada ga je Silvan pozvao i ponudio mu da preuzme *Ripa Kirbija*TM.

„To je verovatno bila jedna od najtežih odluka koje sam ikada doneo“, tvrdi Lenard. Odlučio je da sve uloži na mogućnost da jednog dana dobije svoj strip, pa je za taj posao preporučio svog cimera. Istog dana kada su Džona zvanično unajmili kao novog crtača *Ripa Kirbija*TM, Lenard je dobio telegram sa obaveštenjem da je njegov strip *Na pozornici* najzad prihvaćen. Kasnije je saznao da je šef *Tribjuna sindikejta* bio u vozu kada je pročitao vest da je Rejmond poginuo. Pošto je tačno pretpostavio da će Lenard biti najverovatniji kandidat za nastavak *Ripa Kirbija*TM, i pošto nije želeo da mu ga konkurencija preotme, smesta je poslao Lenardu telegram. „Tako smo i Džoni i ja dobili svako svoj strip u isto vreme i tako je sve počelo.“

Na poledini ove ilustracije za naslovnu stranu nalazi se adresa Džona Prentisa na Long Ajlandu (Sjoset, Prva ulica 10) i verovatno ju je načinio pre nego što je počeo da stanuje s Lenardom Starom.

PIONEERS

THE ATOMIC AGE HAD ITS BEGINNING IN THE COLD WET WINTER OF 1896. IN HIS PARIS LABORATORY, SCIENTIST HENRI BEQUEREL MADE A STARTLING DISCOVERY. BY CHANCE HE

LEFT A SEALED UNEXPOSED PHOTOGRAPHIC FILM NEAR A PIECE OF URANIUM ORE. LATER, HE WAS ASTONISHED TO FIND THE FILM DARKENED, AS IF BY EXPOSURE TO LIGHT.

DESPITE EINSTEIN'S REVOLUTIONARY SUGGESTION THAT MATTER CAN BE CHANGED INTO ENERGY, SCIENTISTS CONTINUED TO BELIEVE THAT ATOMS, OF WHICH ALL MATTER IS COMPOSED, ARE INDESTRUCTIBLE. BUT IN 1919, RUTHERFORD OF

ENGLAND, WORKING WITH RAYS EMITTED BY RADIUM, DISINTEGRATED AN ATOM OF NITROGEN. HIS EXPERIMENT DID NOT SHOW, HOWEVER, THAT ENERGY HAD BEEN RELEASED. EINSTEIN'S BELIEF WAS STILL THEORY.

STUDYING THE FILM, HE CONCLUDED THAT IT COULD ONLY HAVE BEEN DARKENED BY AN UNKNOWN KIND OF ENERGY, WHICH HE CALLED RADIOACTIVITY.

SOON AFTERWARD, PIERRE AND MARIE CURIE DISCOVERED THAT RADIUM WAS ALSO HIGHLY RADIOACTIVE, BUT COULD NOT EXPLAIN WHY.

THEN, IN 1905, ALBERT EINSTEIN SUGGESTED A RADICAL ANSWER: "RADIOACTIVITY IS MATTER GRADUALLY CHANGING INTO ENERGY."

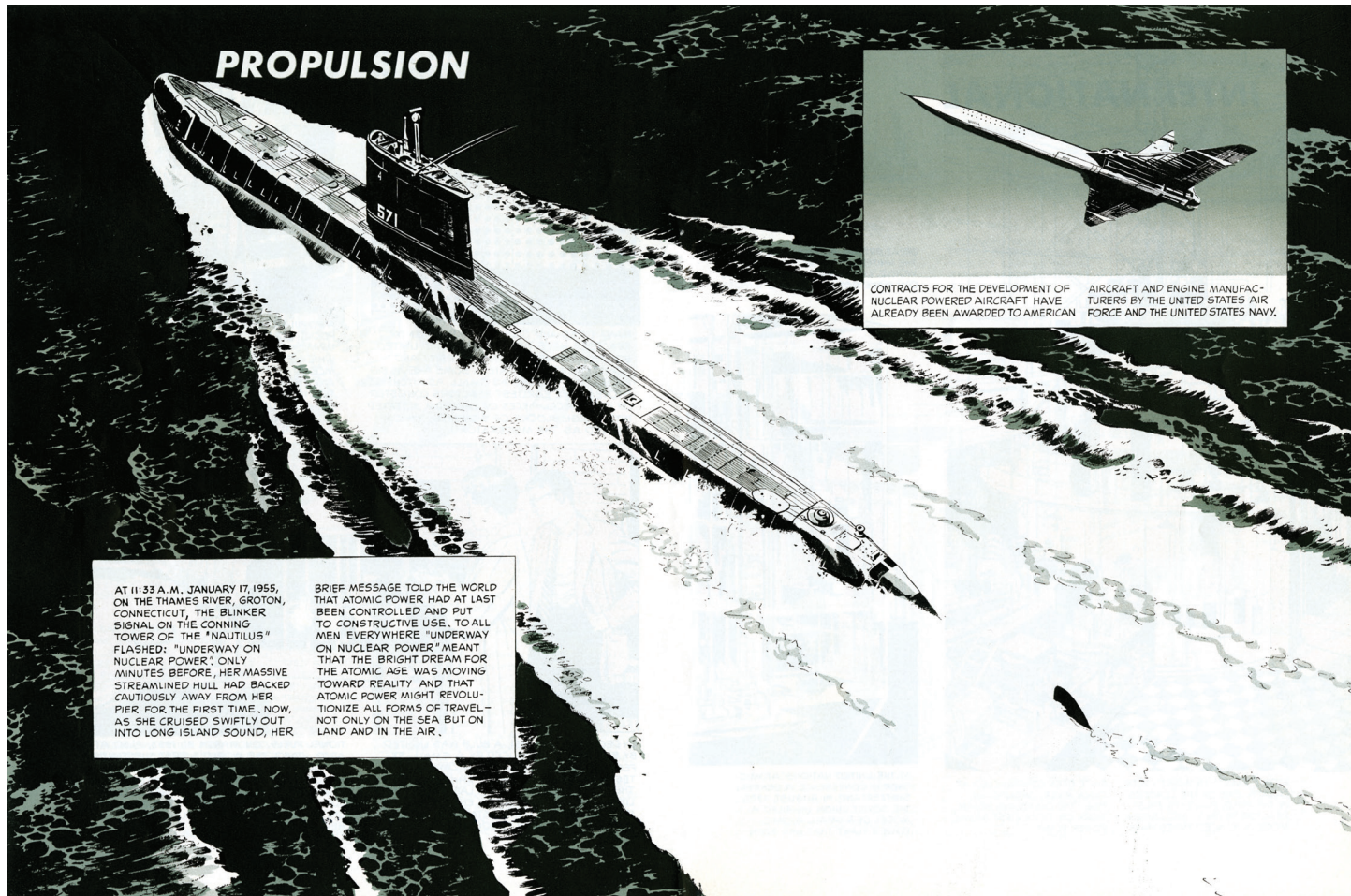

FINALLY, IN 1932, AN ENGLISHMAN, JOHN D. COCKROFT, PROVED THAT THE DESTRUCTION OF ATOMS DID IN FACT RELEASE ENERGY.

TWO YEARS LATER, IRENE AND FREDERICK JOLIOT-CURIE FOUND THAT EXPOSURE TO RADIATION ALSO MADE OTHER SUBSTANCES RADIOACTIVE.

AND IN AMERICA, ONLY ELEVEN YEARS BEFORE ALAMOGORDO, E.O. LAWRENCE INVENTED THE FIRST LARGE ATOM-SMASHING MACHINE - THE CYCLOTRON.

PROPULSION

AT 11:33 A.M. JANUARY 17, 1955, ON THE THAMES RIVER, GROTON, CONNECTICUT, THE BLINKER SIGNAL ON THE CONNING TOWER OF THE "NAUTILUS" FLASHED: "UNDERWAY ON NUCLEAR POWER." ONLY MINUTES BEFORE, HER MASSIVE STREAMLINED HULL HAD BACKED CAUTIOUSLY AWAY FROM HER PIER. FOR THE FIRST TIME, NOW, AS SHE CRUISED SWIFTLY OUT INTO LONG ISLAND SOUND, HER

BRIEF MESSAGE TOLD THE WORLD THAT ATOMIC POWER HAD AT LAST BEEN CONTROLLED AND PUT TO CONSTRUCTIVE USE. TO ALL MEN EVERYWHERE "UNDERWAY ON NUCLEAR POWER" MEANT THAT THE BRIGHT DREAM FOR THE ATOMIC AGE WAS MOVING TOWARD REALITY AND THAT ATOMIC POWER MIGHT REVOLUTIONIZE ALL FORMS OF TRAVEL - NOT ONLY ON THE SEA BUT ON LAND AND IN THE AIR.

CONTRACTS FOR THE DEVELOPMENT OF NUCLEAR POWERED AIRCRAFT HAVE ALREADY BEEN AWARDED TO AMERICAN AIRCRAFT AND ENGINE MANUFACTURERS BY THE UNITED STATES AIR FORCE AND THE UNITED STATES NAVY.

Iako Prentis nikada nije upoznao Rejmonda, bio je veliki obožavalac njegovog rada. Stilovi su im bili dovoljno slični, pa Prentisu nije bilo naročito naporno da preuzme Rejmondov strip. Sindikat mu je dao nekoliko desetina originalnih tabli *Ripa Kirbija*TM i neke skice da bi se ugledao na njih. „Džon je bio pod velikim pritiskom kada je preuzeo taj strip“, kaže Lenard. „Svaku tablu bi najpre crtao na paus-papiru, a potom ju je prenosio na ploču, pa je tuširao, sliku za slikom – tri sličice po stripu, šest dana u nedelji, to je mnogo posla. 'Džone', rekao sam mu, 'ako nastaviš tako, ima da umreš od gladi. Nikada nećeš moći da uradiš celu sedmicu.'“

Star kaže da su na njega najviše uticali Milton Kanif i Aleks Rejmond. „Želeo sam Kanifovu dramu i Rejmondovu prefinjenost.“ Iako je bio opčinjen fantastičnim crtežima u *Flašu Gordonu*TM, smatrao je da su Aleksovi likovi pomalo nategnuti. „Kod *Ripa Kirbija*TM kao da je otkrio glumca u sebi i strip je postao jednako divan za gledanje koliko je zanimljiv bio za čitanje.“

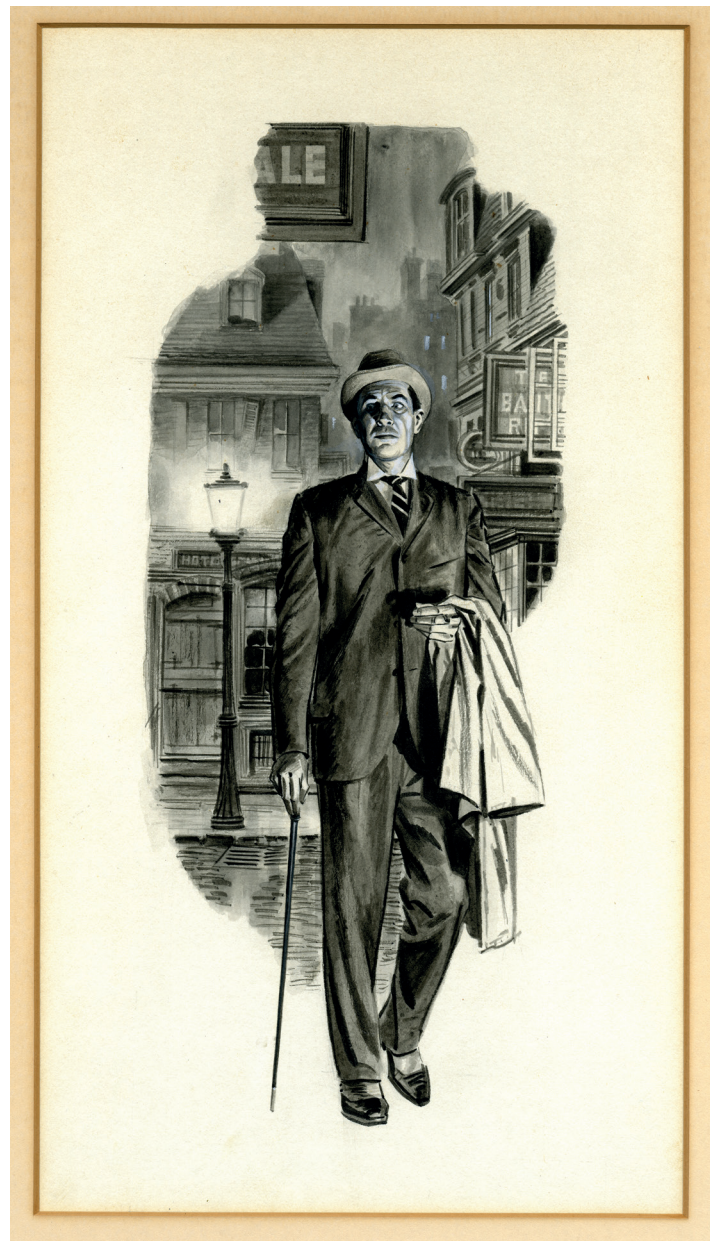
Lenard daje sledeći opis svakodnevnice rutine u ateljeu sa Džonom tokom tih ranih dana: „Kada smo počeli da radimo na novim stripovima, radili smo i živeli u stanu kraj Central parka. Ja sam morao uvek da budem devet nedelja ispred datuma. Ranije sam pravio šesnaest stranica stripa nedeljno, a sada sam radio dnevne kaiševe stripa, šest nedeljno – tada još nije bilo nedeljne epizode – i to je trajalo veoma dugo, jer sam bio veoma pažljiv. Džoni se znojio nad svojim preklopljenim pausima – nije bilo svetlosne kutije. Perspektiva je bila vrlo složena. Sećam se da je na jednoj slici bilo četvoro ljudi koji sede za stolom s nogama na podu – bilo je neverovatno. Radili smo baš mnogo svakog dana – pedeset ili šezdeset sati nedeljno. Nije nam smetalo. Prosto je bilo tako.“

„Obojica smo vrlo rano dobili pomoćnike. Ja nikad nisam radio pozadinu u svom stripu otkako sam otkrio da neko drugi može da je uradi jednako dobro. Bili smo uhdana mašina i radilo se samo o podešavanju zupčanika za nova iskustva. Al Vilijamson je bio Džonov prvi pomoćnik na *Ripu Kirbiju*TM – ne sećam se da je neko bio pre njega. On i Al su dugo, dugo radili zajedno. Kad je Al otišao, mislim da je neko vreme sam radio pozadinu. Ja sam promenio četiri ili pet pomoćnika – Karl Anderson, Teks Blejzdel, Al Vilijamson i Frenk Springer – za dvadeset dve godine rada.“

„Crtači stripa se stalno žale – na papir, na tuš, na pera, na četkice, na kompaniju koja nas izrabljuje – stalno, po čitav dan. Jednog dana, pomoćnik mi je rekao: 'Hajde da sutra dođemo i pokušamo da izguramo ceo dan a da se ni na šta ne požalimo', i, naravno, u sobi je zavladao mrtva tišina. Naposljetku je Džon rekao: 'E pa, ako ne mogu da kukam i psujem, neću ni doći.'“

„Ljudi misle da umetnici koji dele atelje stalno zaviruju jedan drugom u posao, traže i daju kritike, predloge, šta god, ali s momcima s kojima sam ja delio atelje nije bilo tako. Niko nikad nije gledao ono što ja crtam, a ni ja nikad nisam gledao njihovo. Prosto smo rmbačili svako za sebe.“ Lenard se seća da je nekoliko sedmica crtao *Flašu Gordona*TM za Dena Bariju, ali tvrdi da on i Džon nikada nisu razmenjivali zaduženja.

Lenard priznaje da većina anegdota o njegovom starom prijatelju jednostavno nije za štampu. „Džoni je bio Teksasčanin i, iako je bio vrlo sitne građe, imao je pravu teksasku

Lenard Star je pozirao kao Džek Trbosek za ovu ilustraciju Džona Prentisa koja se pojavila uz članak „Šokantno objašnjenje zagonetke Džeka Trboseka“, objavljen novembra 1956. u Koronetu. U komentaru za ilustraciju je pisalo: „Škotski tvid i filcani šešir pojavili su se u snu kao ključne odrednice identiteta zločinca.“

samouverenost.“ Jednom su Džon i Lenard izašli iz stana i utvrdili da je Džonov auto blokirao velik, nepropisno parkiran kamion. Stvarno su žurili, pa je Džon zatražio od šofera da skloni kamion, a on je odgovorio: „Moj partner će izaći za minut.“ Džon je rekao: „Ne želim da čekam ni minut. Ili pomeri taj kamion ili ću te izvući iz njega i pomeriti ga sam.“ Iznenađeni šofer, koji je bio za glavu viši i dvaput teži od Džona, pogledao ga je kao da misli: „Ako ovaj šašavi mališa misli da može to da izvede, onda verovatno i može.“ I pomerio je kamion.

Prva kompletna epizoda *Ripa Kirbija*TM koju je radio Džon (štampana na stranama 13–33. u ovom tomu) govori o gangsteru koji ukrade Ripov pištolj, puca iz njega, sačuva metak i vrati pištolj na mesto a da Kirbi ništa ne zna o tome. Gangster potom stavlja metak ispaljen iz Kirbijevog pištolja u stari pištolj na kremen i koristi ga da počinu ubistvo.

Pritom je namestio igru Kirbiju, jer policija otkriva da se linije na metku slažu s njegovim pištoljem. „Kad sam crtao tu epizodu“, rekao je Džon za *Kartunist profajls* 1969, „našao sam slike starih pištolja i nacrtao sam krupan plan pištolja u trenutku pucnja. Ubrzo pošto se strip pojavio, počeo sam da dobijam pisma, čak i od erta od Skarsdejla iz Londona, u kojima su mi objašnjavali da je zapinjač bio u pogrešnom položaju i da se iz tog pištolja ne može tako pucati. A ja nisam znao ni šta je zapinjač!“ Druga žena, Keti, kupila mu je kasnije takav pištolj da bi mu služio kao model, ali on nikada više nije crtao kuburu u stripu.

U istom intervjuu, Džon je ispričao i kako je pokušavao da razbije svakodnevnu rutinu: „Pošto, crtajući strip, radite u istom mediju iz dana u dan i stranica izgleda isto, nemate onu raznovrsnost kao kada radite ilustracije. Moj metod za borbu protiv dosade u takvoj situaciji bio je da menjam debljinu pera ili vrstu papira. Neko vreme bih koristio gladak papir – onda bih nekim danima prelazio na

Ilustracija Džona Prentisa o životu Džona Pola Džounsa, datirana 1957. Izdanje nepoznato. Ovo je nacrtano na crtačoj tabli votman, vrlo kvalitetnoj površini načinjenoj od lanenih krpica, koju su mnogi crtači veoma cenili.

hrapav, i tako. Završen strip izgleda isto, ali do njega sam dolazio na nešto drugačiji način.“

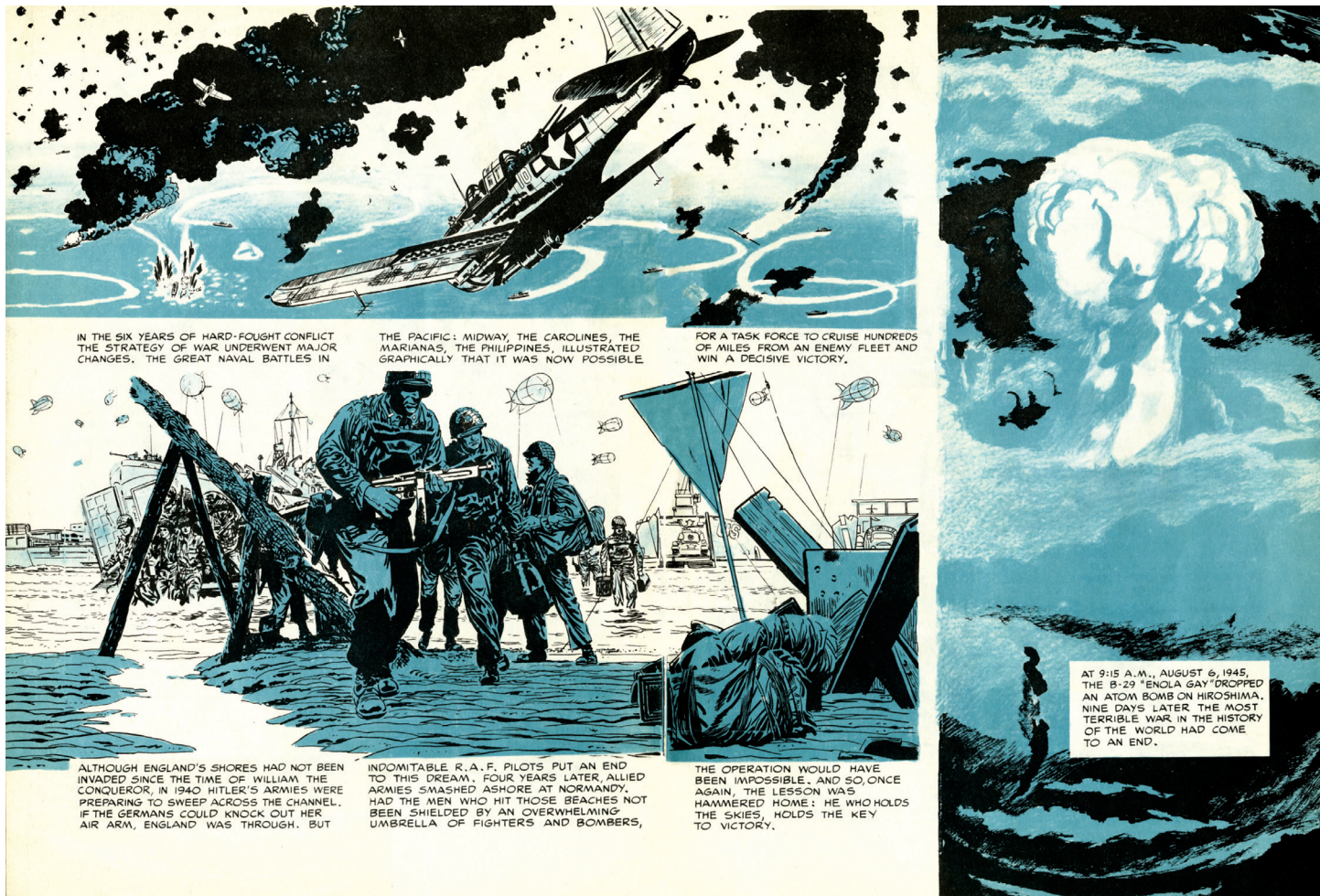
Kad se Lenard ponovo oženio, Džon se iselio iz zajedničkog stana i prešao u stan u Sedamdeset devetoj ulici, blizu Prirodnjačkog muzeja. U istoj zgradi su stanovali i crtači Irvin Hejsen i Bob Lubers. Džon se kasnije, s budućom suprugom Ketrin Karti, preselio u penthaus preko puta. Njihov sin, T. Vitni, rođen je u Njujorku 25. oktobra 1958.

Tokom posleratnih godina, američka vlada je ponudila umetnicima poreske olakšice pod uslovom da pristanu da rade u drugim zemljama. Den Bari i Sten Drejk su se preselili u Evropu, a Džon i Keti, kao i Al Vilijamson sa suprugom, preselili su se 1962. u Meksiko, gde su živeli i radili više od godinu dana. Džonova prva kći, Keti Ana, rođena je u Meksiko Sijetu 17. aprila 1962.

Po povratku iz Meksika, Prentisovi su, sredinom šezdesetih, postali prvi iz njujorške grupe crtača koji su se preselili u Konektikat. Iznajmili su kuću u Vestportu, a kasnije su kupili svoju kuću na Lajons plejn roudu u Vestonu, gde su živeli gotovo dve decenije. Druga kći, Prisila Megi, rodila se 21. januara 1970.

Lenard i Beti Star su odlučili da se presele u Konektikat 1970. godine. Beti je došla da živi kod Džona i Keti dok bude

IN THE SIX YEARS OF HARD-FOUGHT CONFLICT THE STRATEGY OF WAR UNDERWENT MAJOR CHANGES. THE GREAT NAVAL BATTLES IN

THE PACIFIC: MIDWAY, THE CAROLINES, THE MARIANAS, THE PHILIPPINES, ILLUSTRATED GRAPHICALLY THAT IT WAS NOW POSSIBLE

FOR A TASK FORCE TO CRUISE HUNDREDS OF MILES FROM AN ENEMY FLEET AND WIN A DECISIVE VICTORY.

ALTHOUGH ENGLAND'S SHORES HAD NOT BEEN INVADDED SINCE THE TIME OF WILLIAM THE CONQUEROR, IN 1940 HITLER'S ARMIES WERE PREPARING TO SWEEP ACROSS THE CHANNEL. IF THE GERMANS COULD KNOCK OUT HER AIR ARM, ENGLAND WAS THROUGH. BUT

INDOMITABLE R.A.F. PILOTS PUT AN END TO THIS DREAM. FOUR YEARS LATER, ALLIED ARMIES SMASHED ASHORE AT NORMANDY. HAD THE MEN WHO HIT THOSE BEACHES NOT BEEN SHIELDED BY AN OVERWHELMING UMBRELLA OF FIGHTERS AND BOMBERS,

THE OPERATION WOULD HAVE BEEN IMPOSSIBLE. AND SO, ONCE AGAIN, THE LESSON WAS HAMMERED HOME: HE WHO HOLDS THE SKIES, HOLDS THE KEY TO VICTORY.

AT 9:15 A.M., AUGUST 6, 1945, THE B-29 "ENOLA GAY" DROPPED AN ATOM BOMB ON HIROSHIMA. NINE DAYS LATER THE MOST TERRIBLE WAR IN THE HISTORY OF THE WORLD HAD COME TO AN END.

Džon Prentis i Lenard Star su ilustrovali susedne stranice za brošuru Flajt u izdanju Nacionalnog komiteta za obeležavanje 50. godišnjice motornih letelica 1953.

GORE: Starove ilustracije rata na Pacifiku, iskrcavanja u Normandiji i misije aviona enola gej.

DOLE: Prentisove ilustracije aviona iz Prvog svetskog rata i nemačkih osmatrača. Obratite pažnju na to da je objavljena verzija vojnika, prikazana desno, urađena perom i tušem uz dodatak senčenja; Prentisov originalni crtež je u tušu i četkici.

WORLD WAR I PLANES

PRODUCTION UNDER FIRE

OUR ENTRY INTO WORLD WAR I FOUND US FAR BEHIND OTHER MAJOR POWERS IN THE AIR. ON THE GOVERNMENT'S PART THERE HAD BEEN NO FORESIGHT, NO PLANNING. AS A RESULT, OUR GREATEST CONTRIBUTION TO THE WAR EFFORT WAS THE FAMOUS LIBERTY ENGINE, WHICH HAD BEEN DESIGNED IN THREE DAYS IN A WASHINGTON HOTEL ROOM.

AT THE BEGINNING OF THE WAR PLANES HAD BEEN USED EXCLUSIVELY FOR OBSERVATION, BUT SOON, PASSING ALL EXPECTATIONS, THEY SAW EVERY KIND OF ACTION: BOMBING ENEMY CONCENTRATIONS, JOINING IN ATTACK WITH GROUND FORCES, PROTECTING THEIR OWN LINES.

STANDARD E1

THOMAS MORSE MB2

DAYTON-WRIGHT DH4

HANDLEY PAGE O-400

CURTISS JN4 "JENNY"

Dramatičan prizor lova na kitove, nacrtan 1957. Izdanje nepoznato. Agencija za koju je Džon Prentis radio u to vreme bila je Vajt-Ričards, a nalazila se u Njujorku, u Park aveniji 270.

obilazila kuće na prodaju. „Ja sam dolazio za vikend da razgledamo kuće“, kaže Lenard, „a ova kuća [kuća u Vestportu gde i danas živi] bila je jedina u konektikatskom stilu – baš kao u filmovima – koju su nudili.“

„U to vreme, najbliži prijatelji bili su nam Džon i Keti Prentis, Voren i Nadin King, Frenk i Lori Bol“, nastavlja Lenard. „Stalno smo se viđali. Četiri para su uvek bila zajedno. Poznavali smo se, voleli smo se, dopadalo nam se šta oni drugi rade, poštovali smo jedni druge. Bilo je sjajno.“

Prentis je radio na *Ripu Kirbiju*TM, stripu koji su 1964. otkupljivala četiristo šezdeset tri glasila, ukupno četrdeset tri godine. Fred Dikenson, nekadašnji novinski reporter koji je počeo da piše scenario za Aleksa Rejmonda 1952, nastavio je to da radi sve do odlaska u penziju 1986. Prentis je potom sam radio *Ripa Kirbija*TM još trinaest godina, ali naposljetku je bio suviše bolestan da bi radio, jer je oboleo od raka. Lenard je napisao scenario za poslednju epizodu *Ripa Kirbija*TM, koju je crtao Frenk Bol, posle Džonove smrti 23. maja 1999.

„Džon je sedmog decembra bio u Perl Harboru i preživio je, ali ipak ga je mornarica ubila“, tvrdi Lenard. „On je bio vodnik prve klase i radio je u kotlarnici, a sve cevi su bile obložene azbestom. Rak koji se dobija od azbesta vrlo je specifičan, drugačiji od svih ostalih.“

U to vreme, Prentis se već bio ponovo oženio. Prema Staru, „Antonija [treća žena] je bila veoma dobra prema njemu. Živeo je u njenoj kući. Nekoliko puta sam otišao da ga posetim, ali pred kraj više nije znao ko je, šta je ni gde je. Nije mogao da radi. Verovatno je trpeo strašne bolove.“

Lenard smatra da Džon nikada nije prikladno nagrađen za svoj rad, iako je dobio Nagradu Nacionalnog udruženja crtača stripova za najboljeg crtača stripa u nastavcima 1966, 1967. i 1986. godine. „Problem [za Džona] je bilo to što je Aleksova udovica dobijala polovinu prihoda od stripa, pa Džon nikad nije dobijao onoliko novca koliko mu je zaista

pripadalo“, objašnjava Lenard. „Aleksovi slava i ugled su zbog *Flaša Gordona*TM bili toliki da je dobio vlasništvo nad *Ripom Kirbijem*TM, što je u ono vreme bilo veoma retko, i to je posle njegove smrti nasledila njegova porodica. Na primer, čak ni posle četrdeset pet godina rada, ja još nisam vlasnik stripa *Na pozornici*. Ne dobijam ni cenat od preštampavanja. Ako to nije bezobrazluk, onda ne znam šta jeste. Ispada da izdavači i agencije veselo zarađuju na nama kao da je to nekakvo njihovo božansko pravo. Mi smo bili deca Velike depresije, i bilo je radi kako mi hoćemo ili nećeš raditi uopšte. Nismo imali izbora. Posao je bio takav.“

„Džon je bio jedan od najboljih u svetu stripa“, kaže Lenard toplo o svom velikom prijatelju i nekadašnjem cimeru. „Bila je samo šačica najboljih, a on je bio među njima. Bilo je sasvim logično da dobije *Ripa Kirbija*TM. Šteta je što je morao da deli novac sa scenaristom i s Rejmondovom udovicom.“

Pretkraj intervjuja, Lenard zamišljeno primećuje: „Znate... svi koje smo ikada poznavali još su tu. Dik Braun je još tu za mene, živ kao što je bio. Sten Drejk, Džoni Prentis... Mogli bi ovog časa da uđu u sobu, toliko su još stvarni za mene.“

Neka prijateljstva traju duže od života.

Brajan Voker je napisao i uredio više od trideset pet knjiga o stripu i autor je detaljne istorije stripa Stripovi: kompletna kolekcija. Bio je kustos više od sedamdeset izložbi stripa, a uz to je osnivač i nekadašnji direktor Muzeja stripske umetnosti. Član je kreativne ekipe koja stvara humorističke stripove Redov Bili i Haj i Lois. Zahvalan je Lenardu Staru, Vitniju Prentisu, Antoniji Prentis, Ketrin Voker i Bilu Vokeru na pomoći prilikom pisanja ovog članka.

epizoda 1

Slučaj Džonija Puca

22. 10. 1956 - 16. 2. 1957.

KAKO TI SE DOPADAJU, MARGO? MOMCI SU NAŠLI NA LEPU ZBIRKU GVOŽĐURIJE...

NE ZNAM ŠTA ĆE TI JOŠ PIŠTO-LJA, DŽONI. SIGURNO IH IMAS VEĆ HILJADU...

OVI SU NAROČITI. KAD IH UZMEŠ PRAVO S DOKOVA, NE MORAS ĆAK NI DA TURPIJAŠ SERIJSKI BROJ, NISU NIGDE ZABELEŽENI.

ŠTA JE TU NAROČITO?

ZNAM LJUDE KOJI SU SPREMNI SKUPO DA PLATE TAKVO ORUŽJE. NJIME MOŽEŠ DA OBAVIŠ POSAO KAKAV HOĆEŠ... KAKAV HOĆEŠ!

... I TAKO JE BILU, G. ALENE. ZBRISALI SU.

U KANCELARIJAMA FIRME „ALEN-ŠPED“...

DOBRO, FRENK, MOŽEŠ DA IDEŠ.

GOSPODO, SIGURNO SE SLAŽETE DA OVE KRAĐE ORUŽJA IZ LUKE MORAJU PRESTATI.

VEĆ SMO ZAPOSLLILI DODATNE ČUVARE. NIŠTA VIŠE NE MOŽEMO DA URADIMO.

DA, MOŽEMO DA POZOVEMO RIPA KIRBIJA DA ISTRAŽI CELU STVAR, I UPRAVO TO ĆU SAD I DA UČINIM...

U KANCELARIJAMA „ALEN-ŠPEDA“...

OVO VAM JE PLAN PRISTANIŠTA SA OZNAČENIM MESTIMA ORUŽANIH PLJAČKI, G. KIRBI...

HMMM. A KAŽETE DA BANDA TAČNO ZNA KAD STIŽU POŠILJKE?

IZA OVOGA OČITO STOJI NEČIJI OŠTAR UM. NEĆE BITI LAKO...

PRAVO DA VAM KAŽEM, BIĆE I VEOMA OPASNO. ON JE SIGURNO IZUZETNO PAMETAN. HOĆETE LI PRIHVATITI?

UPRAVO TAKVE PROTIVNIKE VOLIM. PRIHVATAM, NARAVNO...

NADAO SAM SE DA ĆETE TO REĆI...

IMAM DOBRU PREDSTAVU O VAŠEM DELU PRISTANIŠTA, G. ALENE. SADA TREBA SAMO DA UHVATIMO TU BANDU KRADLJIVACA ORUŽJA...

ALI, G. KIRBI, KO ZNA KAD ĆE PONOVO NAPASTI...

TU ĆEMO DA UPOTREBIMO MALKO STRATEGIJE. NAMAMIĆEMO IH NEČIM ĆEMU NEĆE ODOLETI...

KAKO TO MISLITE?

UZMITE OVOLIKI SANDUK, STAVITE U NJEGA NEKOLIKO GVOZDENIH ŠIPKI I ZAVEDITE GA KAO AUTOMATSKE PUŠKE. ONDA ĆEMO VIDETI ŠTA ĆE BITI.

SJAJNO. TO ĆE IH SIGURNO DOMAMITI!

ENO MORISONA, MOG PREDRADNIKA, G. KIRBI. ZAMOLIĆU GA DA PRIPREMI TAJ LAŽNI SANDUK DA LOPOVI MISLE DA JE PUN AUTOMATSKIH PUŠAKA...

POLAKO, G. ALENE! SADA NE TREBA NIKOME VEROVATI...

ALI MORISON JE KOD NAS VEĆ GODINAMA. ON JE JEDAN OD NAŠIH NAJBOLJIH RADNIKA.

DA, I VEROVATNO JE SASVIM NA MESTU. ALI IPAK BIH VOLEO DA SAM PRIPREMIM KLOPKU...

EVO GA, SER.

HVALA, DEZMONDE. SAD ĆEMO VIDETI DA LI STARO GVOŽĐE U SANDUKU MOŽE DA NAMAMI HULJU KOJA TRAŽI ORUŽJE...

OPE NAŠ LAŽNI SANDUK NA ALENOV DOK, DEZMONDE. IDEMO SAD U STAN. TREBA OBOJICA DA SE PRERUŠAVAMO.

SJAJNO, SER! VOLIM DA SE PRERUŠAVAM...

DOBRO JE! BIĆEMO SPREMNJI AKO NEKO UPADNE U KLOPKU. JA ČU IZIGRAVATI DOKONOG PIJANCA. KAKO TI SE SVIJA UNIFORMA?

VEOMA JE KITNJAŠTA. ŠTA ČU JA BITI?

TI SI ZAMENA ZA REDOVNOG ČUVARA NA DOKOVIMA, POŠTO JE ON NA BOLOVANJU.

AUH! AUTOMATSKIH PUŠKE! TREBA DA OBAVESTIM DŽONIJA PUCU!

LAŽNA CARINSKA DEKLARACIJA PRIVLAČI PAŽNJU MORISONA, POUZDANOG RADNIKA „ALEN-ŠPEDA“.

... TAKO JE, DŽONI. DODUŠE, MOŽDA NE BI TREBALO DA TAKO BRZO NAPADNEŠ ISTO MESTO.

A MOŽDA BI TI TREBALO DA ME OBAVEŠTAVAŠ, A OSTALO PREPUSTI MENI, SINKO.

OVO JE SUIŠE DOBRO DA NE USKOČIM, ALI NEČU DA RIZIKUJEM. OBAVIČU SVE SAM.

POŠILJKA AUTOMATSKIH PUŠAKA! ČEKAO SAM OVAKO NEŠTO, MORISONE.

U DOBRO IZOLOVANOJ SOBI SVOG STANA, DŽONI PUCA SE SPREMA ZA PLJAČKU.

Uf, DŽONI, NEĆE VALJDA BITI NIKAKVIH GRUBOSTI?

GRUBOSTI? NE. BRZO I GLATKO, EVO, OVAKO...

AKO MI NEKO STANE NA PUT, NEĆE NI ZNATI ŠTA GA JE SNAŠLO...

VEČERAS DOLAZIM NA TVOJ DOK S NEKOLIKO MOMAKA DA UZMEMO TU POŠILJKU MAŠINSKIH PUŠAKA, MORISONE. BUDI NA OPREZU...

DOBRO, DŽONI, ALI NADAM SE DA ZNAŠ ŠTA RADIŠ...

VEĆ JE KASNO, DEZMONDE. IDEMO NA DOK 122 DA VIDIMO DA LI JE NAŠA KLOPKA NEKOGA PRIVUKLA.

OSEĆAM SE MNOGO UPADLJIVO U OVOJ ČUVARSKOJ UNIFORMI...

TI IMAŠ VAŽNU ULUGU, ALI NE BRINI NIŠTA. JA ČU TE POKRIVATI...

EVO NAŠEG LAŽNOG SANDUKA NAPUNJENOG STARIM GVOŽĐEM, DEZMONDE. JA ČU GA GLEDATI IZ SENKE, A TI IDI U ČUVARSKU KUĆICU...

ALI ŠTA TREBA DA RADIM, SER?

DIGNI NOGE NA STO I PRETVARAJ SE DA SPAVAŠ...

TO ĆE IZISKIVATI VELIKE GLUMAČKE SPOSOBNOSTI. NIKAD NISAM BIO BUDNIJI...

A MALO DALJE...

PARKIRAJ OVDE. OSTATAK PUTA ĆEMO KAMIONETOM...

DOBRO, ŠEFE...